

HANDLINGSPLAN

MOT

MOBBING

NORDLANDET BARNESKOLE

Forord av rektor

I nasjonalt og lokalt "Manifest mot mobbing" har jeg som rektor skrevet under på bl.a. følgende: "Som rektor vil jeg sørge for at alle som er ansatt på skolen, er klar over at de har et personlig ansvar for å forebygge og håndtere mobbing – og at dette ansvaret er knyttet til tydelig klasseledelse."

Fokus på mobbing er ikke en tidsbegrenset kampanje, men en prosess der det er viktig at alle parter (skoleeier, skoleledelse, foreldre, elever, lærere, assistenter og andre) er involverte – og bryr seg. Jeg tror aktiv medvirkning og ikke minst at elevene får en mer reell innflytelse, er nøkkelfaktorer for å lykkes i å avdekke og sette inn tiltak for å få slutt på eventuell mobbing. Det viktigste i kampen mot mobbing er, etter mitt syn, de forebyggende tiltak den enkelte enhet igangsetter.

Det skal være nulltoleranse vedr. mobbing. Man skal ikke tillate "litt" mobbing. Ett tilfelle er ett for mye. Man skal også være noe forsiktig med å si til elevene at det negative de har opplevd/oplever, ikke dreie seg om mobbing. Følgende definisjon av mobbing av Dan Olweus bør altså ikke brukes bokstavelig: "En person er mobbet eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. En viktig forutsetning er også at det er en ubalanse i styrkeforholdet mellom den som blir utsatt, og den eller de som utfører de negative handlingene." Personlig er jeg av den oppfatning at et engangstilfelle, om det er alvorlig og svært sårende, godt kan defineres som mobbing. Husk: Det er den som blir plaget som føler fysisk eller psykisk hva som er ubehagelig.

Gjennom mange år i skolen har jeg observert at alle parter er blitt flinkere til å avdekke og gripe fatt i mobbing. Tidligere påstander om at mobbing i skolen viser at mange skoleeiere og lærere ikke tar sitt lederansvar alvorlig nok, og at foreldre ikke tar tilstrekkelig ansvar, ikke helt stemmer med min oppfatning.

At vi også har et sterkt fokus på det sosiale og ikke bare på det rent faglige i skolen, tror jeg bidrar sterkt til at vi oppdrar elever med empati og sosialt ansvar. Det dreier seg ikke bare om den/de som blir plaget, plageren/plagerne og den passive tilskuergruppen. Barn er generelt flinke til å ta ansvar. Barn bryr seg og har rettferdighetssans.

Vi har en handlingsplan mot mobbing. Vi har mye fagstoff om mobbing. Vi har idépermer mot mobbing, og vi har tilgang til ulike programmer mot mobbing. Dette er en ny handlingsplan mot mobbing utarbeidet høsthalvåret 2011. En skriftlig plan er god å ha, men planen må være levende og ikke bare bli skuffefyll. En plan kan aldri bli en "kakeoppskrift" hvor det bare er å slå opp og finne en eksakt løsning. Mobbing handler om enkeltindivider og/eller grupper. Hvert enkelt tilfelle må behandles individuelt av mennesker som virkelig bryr seg.

Jeg er av den oppfatning at en voksenperson som virkelig bryr seg om et barn, en voksen som opptrer kjærlig bestemt, ikke er i stand til å gjøre alvorlige feil i forhold til behandling av barn, det være seg mobbeoffer eller mobber. Har man den rette holdning til eleven/elevne og er seg sitt ansvar bevisst, skal man gripe fatt i alle tilfeller og tilløp til mobbing på et så tidlig tidspunkt som mulig. Man skal hindre det negative i å få for store dimensjoner, men husk: Forebygging er viktigst av alt! Lykke til!

Innholdsfortegnelse

0. Mobbing, definisjon og mål for skolens arbeid mot mobbing
 1. Avdekking
 - 1.1 Årlig undersøkelse av omfanget av mobbing ved skolen
 - 1.2 Vakt og tilsynsordning
 - 1.3 Ved mistanke om mobbing
 - 1.4 Kommunikasjon lærer – elev – foreldre
 - 1.5 Identifikasjon av *mulige* mobbeofre og mobbere
 2. Problemløsning av mobbesaker
 - 2.1 Skolens prosedyre når mobbing er meldt eller avdekket
 - 2.2 Arbeid i etterkant av en mobbesak – elevarbeid
 - 2.3 Arbeid i etterkant av en mobbesak- organisasjonsarbeid
 3. Forebygging
 - 3.1 Relasjon lærer – elev
 - 3.2 Relasjon lærer - klasse/gruppe
 - 3.3 Relasjon elev – elev
 - 3.4 Relasjon ansatt – foresatte
 - 3.5 Skolestart
 - 3.6 Overganger mellom barnehage- skole og mellom skoleslag
 4. Kontinuitet
 - 4.1 Ansvarskjede
 - 4.2 Faste tiltak i et årshjul
 - 4.3 Årlig gjennomgang og revisjon av planen
 - 5.0 Vedlegg

Skolens arbeid mot mobbing

Mål: Alle elever skal oppleve et trygt og godt arbeidsmiljø fritt for mobbing på skolen

”Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og episodene gjentas over tid.”

(Roland og Sørensen Vaaland, i ”Zero, SAFs program mot mobbing. Lærerveiledning”, 2003).

Skolens arbeid mot mobbing beskrives i skolens handlingsplan.

Planen bygger på fire prinsipper:

- Avdekking av mobbing
- Problemløsning av mobbesaker
- Forebygging
- Kontinuitet i arbeidet

1. Avdekking av mobbing

Mål: Mobbing som foregår i og ved skolen blir avdekket

Skolen skal ha prosedyrer for jevnlig å ha tiltak for å avdekke eventuell mobbing av og blant elever.

I tillegg til prosedyrene er det satt opp hvem av de ulike aktører som har ansvar i denne sammenhengen. Aktuelle aktører kan være: ledelse, lærere, assistenter, andre ansatte, elever og foreldre.

Som et ledd i avdekking av mulige mobbeofre og mobbere tar vi med en liste over primære og sekundære tegn i forhold til potensielle mobbere / mobbeofre.

1.1 Årlig undersøkelse av omfanget av mobbing ved skolen

Prosedyre ved den årlige undersøkelsen:

Undersøkelsen tas i løpet av oktober måned hvert år. Undersøkelsen består av en skoledel og en hjemmedel. Skoledelen er den samme for 3.- 7. trinn, mens 2.trinn har en forenklet skoledel. 1. trinn besvarer kun hjemmedelen, som er den samme for 1.- 7. trinn (samme som skoledelen for 3.- 7.trinn).

Ansvar i forbindelse med gjennomføring og oppfølging av den årlige undersøkelsen: Ressursgruppa har ansvaret for at undersøkelsen blir gjennomført samt sammenfatte resultatene for skolen på bakgrunn av opplysningene fra kontaktlærerne.

Videre oppfølging av mobbeundersøkelsen: Se tiltak mot mobbing.

I tillegg svarer 7. trinn på en nasjonal mobbeundersøkelse utgitt av Utdanningsdirektoratet. Resultatene fra undersøkelsene drøftes på rektormøter, pedagogiske møter ved skolen, ressursteam, elevråd og FAU. Der det er nødvendig settes, det inn tiltak.

1.2 Vakt og tilsynsordninger

- Alle som har vakt, bærer vester som gjør dem synlige i skolegård/uteområde.
- Alle har ansvar for å sette seg inn i skolen sine regler. Elever, foresatte og ansatte skal lese og sette seg inn i skolen sine trivselsregler som dere finner på skolen sin hjemmeside.
- Inspektør lager inspeksjonsplan.
- Inspeksjonsplan dekker øvre område, hovedplan og nedre plan, noe som krever minst tre voksne pr friminutt. Barn som krever spesiell oppfølging, følges spesielt.
- Overlapping: I langfriminuttet skal tilsynslærere/- assistenter være ute til den som skal overta tilsynet kommer ut.
- Alle har ansvar for å gi melding til inspektør om han/ hun er forhindret i å ta inspeksjon.
- Alle ansatte, også de som ikke har inspeksjon, skal **alltid slå ned på uønsket atferd. Alle må praktisere nulltoleranse.**
- Alle elever er alles ansvar. Alle elevene skal erfare at de blir tatt på alvor
- **Elevrådet:**
 - Understreker at alle voksne må bruke vester bortsett fra de som følger med elever med særskilte behov.

1.3 Ved mistanke om mobbing

Ved mistanke om mobbing har alle parter i organisasjonen plikt til å informere kontaktlærer, inspektør eller rektor. Vi skal innhente informasjon gjennom samtale med antatte offer og gjennomføre observasjoner.

1.4 Kommunikasjon lærer – elev – foresatte

Sjekkpunkt: Den enkelte elevs arbeidsmiljø som utgangspunkt for å avdekke evt. mobbing:

1. Mobbing tas opp i alle faste konferansetimer med elever og foresatte.
 - Ansvarlig: Kontaktlærer, foresatte og elever.
2. Mobbing tas opp i faste elevsamtaler.
 - Ansvarlig: Kontaktlærer
3. Mobbing er tema på klasseforeldremøter. Gjennomgang av nettvettregler for foreldre. Se nedenfor.
 - Ansvarlig: Kontaktlærer og foreldrekontakter
4. Mobbing som tema tas opp overfor alle foreldrene ved skolen.
 - Ansvarlig: Rektor/ inspektør og FAU

1.5 Identifikasjon av mulige mobbeofre og mobbere.

For å avdekke mobbing, må både foresatte og skolens ansatte være oppmerksomme på de ulike tegnene som kan oppstå samt snakke med barnet hvordan det har det på skolen.

Å være mobbeoffer:

Primære mulige tegn på skolen:

- Blir (forholdsvis ofte) ertet på en ekkel måte, kalt stygge ting (kan også ha nedsettende klengenavn), blir hånt, ydmykt, latterliggjort, skremt, nedverdighet, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket.
- Blir gjort narr av og ledd av på en uvennlig og spottende måte.
-

Sekundære mulige tegn på skolen:

- Er (forholdsvis ofte) alene og utestengt fra vennegruppen i friminuttene. Ser ikke ut til å ha en eneste god venn i klassen.
- Er blant de siste som blir tatt ut når det skal velges lag i ballspill og lignende.

Primære mulige tegn hjemme:

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker.

Sekundære mulige tegn hjemme:

- Tar ikke med seg klassekamerater eller andre jevnaldrende hjem og er sjelden hjemme hos klassekameratene eller på deres lekeplasser.
- Virker redd for eller har motvilje mot å gå på skolen om morgenen, har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine eller vondt i magen.

Generelle kjennetegn:

- Er forsiktige, følsomme, sky, stille, tilbakeholdne, kanskje passive, underdanige og sky, tar kanskje lett til tårene.
- Er engstelige, usikre og ulykkelige, har et negativt bilde av seg selv (negativ selvoppfatning); på en måte signaliserer de andre at de er verdiløse og mislykkede personer som ikke vil ta igjen hvis de blir angrepet eller forulempet - de er med andre ord "lette mål".
- Kan være fysisk svakere enn sine jevnaldrende.
- Kan ha kroppsangst: Er redd for å bli skadet eller slå seg, er klossete i lekeaktiviteter, sport og slossing, har dårlig kroppskontroll.
- Kommer hjem med ødelagte istykkerrevne klær, ødelagte bøker.

Mulige tegn på provoserende mobbeoffer:

- En kombinasjon av engstelige og aggressive reaksjonsmønstre.
- Kan for eksempel være hissige og forsøke å slåss eller ta igjen når de blir angrepet eller forulempet, men som oftest uten særlig suksess.
- Kan være hyperaktive, rastløse, ukonsentrerte og generelt besværlige barn som skaper uro rundt seg, kan være klossete og umodne med irriterende uvaner.

Å være mobber - mulige tegn

De typiske mobberne vil f. eks:

- Erte på en ekkel måte, håne , bruke skjellsord mot, herse med, true, gjøre narr av, latterliggjøre, skubbe, sparke, slå og ødelegge tingene til andre. Jenter som mobber, bruker vanligvis mindre synlige og mer utspekulerte, indirekte metoder.

Generelle tegn på mulige mobbere

- Har sterk trang til å dominere og undertrykke andre elever, hevde seg med makt og trusler og til å få viljen sin.
- Er hissige, blir fort sinte, er impulsive og har lav frustrasjonsterskel. De har vanskelig for å underordne seg regler og tolerere hindringer og utsettelse.
- Kan være fysisk sterkere enn klassekameratene (særlig ofrene), er fysisk flinke i lekeaktiviteter, sport og slåssing.

2. Problemløsning av mobbesaker

Mål: Skolen tar ansvar og initiativ for å stoppe mobbing. Dette gjøres på måter som i neste omgang forebygger mobbing ved skolen

Skolens fellesstrategi skal sikre at lærere eller foresatte som tar opp en mobbesak, vet at den blir seriøst behandlet etter retningslinjer man er blitt enige om. Se pkt 4.1.

Generelle krav i Opplæringsloven § 9a- 1:

Alle elever har en lovfestet rett til et godt fysisk og psykososialt miljø. Både elever og foreldre bør henvende seg skriftlig til skolen hvis de mener at skolen ikke ivaretar de rettighetene elevene har etter kapittel 9a i Opplæringsloven. Elever og foreldre kan sende en klage til skolen hvis de mener at skolen ikke tar henvendelsen alvorlig. Skolen plikter å ta henvendelsen alvorlig og behandle den etter saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven. Det betyr at skolen snarest mulig skal ta stilling til henvendelsen ved å gjøre et enkeltvedtak.

2.1. Skolens prosedyrer når mobbing er meldt eller avdekket

Nordlandet barneskole har utarbeidet en egen trivselsplan. Den er tilgjengelig på skolen sin hjemmeside. Trivselsplanen innehar tre deler: Grønn del, gul del og rød del. Rød del omtaler de alvorligste bruddene på skolen sine regler, deriblant mobbing.

Voksne i organisasjonen som observerer signaler som kan tyde på mobbing, melder ifra til offerets kontaktlærer.

Mulige konsekvenser/ sanksjoner ved mobbing.

1. Mobbeoffer og den/ de som har utøvd mobbing, har samtaler hver for seg hos kontaktlærer, inspektør eller rektor. Prinsippet skal være at problemet løses på lavest mulig nivå.
2. De impliserte elevenes foresatte varsles.
3. De involverte partene har gruppesamtaler med rektor, inspektør og/ eller kontaktlærer.
4. La eleven oppholde seg i nærheten av en lærer som har inspeksjon i et visst antall timer
5. Utvisning for inntil en dag
6. Ved alvorlige tilfeller, dersom det er tjenlig, innkalles foresatte til offeret og mobberen/ mobberne til felles samtale.
7. I forhold til mobbeoffer og mobber(e) lages en oppfølgingsplan/ kontrakt som har som mål å motarbeide videre mobbing. Denne sendes hjem til partenes foresatte.
8. Der det er nødvendig/ ønskelig å trekke inn ressurser utenfor skolen, kan PPT, barnevern, helsesøster, SamBa, basisteamet eller andre trekkes inn.
9. Overføring til annen klasse eller skole.

2.2 Arbeid i etterkant av en mobbesak - elevarbeid

Etter at en mobbesak er løst eller at det er tatt affære for å endre situasjonen, vil det være nødvendig å jobbe strategisk i forhold til de ulike partene: Mobbeofferet, mobberne og tilskuerne. Målet med dette arbeidet må være å forebygge at de kommer i noen av disse rollene senere.

2.3 Arbeid i etterkant av en mobbesak - organisasjonsarbeid

Problemløsning på individnivå og etterarbeid etter en mobbesak kan avdekke svakheter i systemet, som bør endres for å virke forebyggende. Det er derfor viktig at hver mobbesak avsluttes med en evaluering der ledelse sammen med aktuelle parter drøfter hva en i organisasjonen kan lære av denne saken med tanke på å forebygge mobbing.

3. FOREBYGGING

Mål: Alle elever skal oppleve et godt arbeidsmiljø.

Vi skal skape et sosialt miljø som kjennetegnes av varme og engasjement fra voksne, et miljø med faste grenser mot uakseptabel atferd.

3.1 Relasjon lærer - elev

Lærer er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til. Læreren skal være en god klasseleder. Det vil si at:

- Den enkelte elev skal bli sett, hørt og snakket med - hver dag om mulig.
- Personalet skal lære å bruke navnene til elevene.

- Lærerens forventninger til enkelteleven bør fremme elevens faglige og sosiale læring.
- Læreren skal legge opp til tilpasset opplæring. Elever som til stadighet mislykkes, kan lett utvikle uønsket atferd.
- Planlagte elevsamtaler er viktig, men like viktig er de jevne samtaler som tas der det er naturlig. I samtalen tas både det faglige og sosiale aspekt opp. Lærere som bryr seg om elevene og deres interesser, oppmuntrer eleven.

3.2 Relasjon lærer/ assistenter - klasse/gruppe

Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/gruppen oppleves som et trygt sted for alle elevene.

- Læreren har høy bevissthet om betydningen av relasjonen lærer- elev og tar ansvar for kvaliteten på denne relasjonen.
- Kontaktlæreren og klassen lager klasseregler mot mobbing. Læreren retter spesielt fokus på sosiale medier. De skal henge tydelig i klasserommet og gjennomgå hver høst.
- Lærere og assistenter hilser på elevene når de kommer inn i et klasserom. Elevene reiser seg og stiller seg bak stolen sin for å hilse når det er skifte av lærer/ assistent.
- Lærer/assistent sørger for ro i klasserommet.
- Læreren gir tydelige beskjeder og instruksjoner.
- Læreren gir direkte instruksjoner om arbeidsinnsats, læringsmål og atferd.
- Læreren bruker aktivt kognitive strategier som støttende dialog, oppsummering, klargjøring og liknende.
- Læreren legger vekt på å utvikle elevenes læringsstrategier.
- Undervisningen har en tydelig og god struktur. Læringsaktivitetene har markert start og avslutning.

3.3 Relasjon elev - elev

Elevene i klassen/gruppen tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt.

Dette betyr at skolen må legge opp til tiltak som fremmer en positiv klasseundervisning og fører til at elevene føler ansvar for at alle skal trives i klassen. Tiltak som fremmer og stimulerer positive relasjoner mellom elevene:

- Lage felles klaseregler. Henge de på klasserommet.
- Gjennomgå nettvettregler. Se neste side.
- Læring gjennom samarbeid/ gruppearbeid
- Bruk av sosiale læringsprogram med empatiske elever som mål. Eks: Steg for steg og Zippy.
- Felles positive aktiviteter for både klassen og på tvers av alder. (Eks: turer, temauker med aksjonskveld, juleverksted, samlingsstund med mer.)

NETTVETTREGLER FOR BARN OG UNGE (NETTVETT.NO)

1. Vær mot andre på nettet som du vil at andre skal være mot deg.
2. Vær forsiktig med å gi ut opplysninger om deg selv.
3. Snakk med en voksen hvis du opplever noe ubehagelig på nett.
4. Ta med en voksen eller en venn om du skal møte noen du har chattet med.
5. Tenk deg om før du laster ned noe fra nettet. Det kan ligge virus og spionprogrammer sammen med filene du laster ned.
6. Gi ALDRI ut passordene dine til noen.
7. Spør om lov før du skriver om noen eller legger ut bilder av andre.
8. Sjekk alltid hvem som har laget informasjonen du finner - husk at alle kan legge ut noe på nett.

3.4 Relasjon ansatt – foresatte

Relasjonen mellom lærer og den enkelte elevs foresatte er preget av respekt, tillit og samarbeidsvilje.

For å skape trygghet og gode samarbeidsrelasjoner, er det viktig at skolen framstår som tydelig med uttalte forventninger, klare regler og tydelige konsekvenser, og at det har vært satset på å utvikle sosial kompetanse blant elevene. I dette arbeidet må foreldrene trekkes aktivt med.

Det innebærer:

- at det er en god og åpen dialog mellom skolen og hjemmet
- at både skole og hjem er lydhøre for den andres synspunkter
- at en har respekt for at en har ulike perspektiver
- at begge parter er imøtekommende overfor hverandre

Tiltak skolen iverksetter for å bidra til at lærernes arbeid med å bygge gode relasjoner til foresatte pågår kontinuerlig og har høy kvalitet:

- Kurs, tips og veiledning i hvordan forbedre møte mellom hjem og skole
- Andre enn kontaktlærer kan møte sammen med kontaktlærer på møter som kan være vanskelig. Eks: Sosillærer, rådgiver, miljøarbeider, rektor og/eller faglærer
- Elev/- foreldresamtaler høst og vår
- Foreldremøter høst og vår
- En operativ, brukervennlig og informativ hjemmeside og Fronter
- Årlige kurs/skolering av kontaktførelde
- Passe på at forholdene og mulighetene ligger til rette for god kontakt med hjemmet
- Tilgang til telefoner, pc (e-post), møterom og tid til samtaler
- Rutiner for faste planlagte møter
- Sikre informasjon til dem som ikke møter
- Sikre løpende kommunikasjon når det er behov for det

God kommunikasjon med foreldre innebærer

- Involver foreldrene så raskt som mulig.
- Ring og tilby alternative møtetider og eventuelt møtesteder.
- Ydmykhet i møtet med foreldrene er særdeles viktig – det er viktig å si at man bryr seg om barnet/ungdommen, og at det er utgangspunktet for samtalen og samarbeidet.
- Bruk ”jeg”-budskap istedenfor ”du”-budskap.
- Fokuser på det du ønsker, ikke på det du ikke ønsker.
- Unngå vage beskrivelser.
- Vær sikker på at foreldrene skjønner ditt syn – spør om feedback.
- Sikre felles ståsted om utfordring og inviter til samarbeid.
- Aktiv lytting.
- Si hva du kan gjøre, og ikke hva du ikke kan gjøre.
- Unngå skyttergraver og klandring av foreldre.
- Fokuser på realistiske endringer.
- Uttrykk tro på endring.
- Avtal oppfølgingstid, kontaktpunkter og type og omfang i videre kontakt.

Eksempler på positiv foreldremedvirkning og involvering i læringsmiljøet

- Familiegrupper
- Hjemmebesøk
- Foreldrenettverk
- Foreldrebesøk i klasserommet
- Foredrag/aktivitet fra foreldre i klasserommet
- Besøk på foreldres arbeidsplass
- Besteforeldres foredrag/bidrag/aktivitet i klasserommet
- Felles utflukter foreldre, elever og lærere/assistenter
- Foreldre organiserer felles (overnattings)turer
- Turkomité med foreldre, lærer og elevrepresentanter
- Felles tilstelninger og arrangementer på skolen og utenfor skolen
- Faste ettermiddagsaktiviteter med foreldreinvolvering

Nettvettregler for foreldre (Nettvett.no/ fritidsnytt.no)

1. Ha datamaskinen i et fellesrom
2. Bli enige om regler for bruk av datamaskinen
3. Bli enige om hvilke sider barna kan være på
4. Gå gjennom nettvettreglene sammen med barna
5. Ikke la barna treffe nettvenner alene
6. Rapportert til Kripos (Rød knapp) dersom du finner noe som kan være ulovlig
7. Lær barna å være kritiske til innholdet på Internett. Forklar barna at det finnes ulovlig innhold på Internett
8. Sett deg inn i mulighetene for å filtrere og blokkere innhold på datamaskinen
9. Husk at de voksne har kompetanse om normer og regler
- 10.** Ikke bli værende på chat`n eller i en samtalegruppe hvis noen sier eller skriver noe som gjør deg trist, lei eller redd. Forlat chat`n og send gjerne en e-post til nettstedet og fortell hva som ble sagt og hvem som sa det.

11.

3.5 Skolestart

Skolestarten skal være forutsigbar, trygg og gi alle elever en positiv opplevelse. Derfor har vi ulike tiltak for at elever (og foresatte) som skal starte i 1. klasse, skal bli kjent og trygg på skolen før skolestart. Tiltak:

Året før skolestart:

Oktober: Foreldremøte for foresatte til neste års skolestartere.

Februar: Innskriving av neste års 1. klasse. De ”nye” elevene og deres foresatte møter noen av skolen sitt personale og fadderklassen. Fadderklassen som er årets 5. klasse, viser de rundt på skolen og aktiviserer dem ellers.

Mai: Skolebesøk for skolestartere. Elevene møter kontaktlæreren sin og de andre elevene. Fadderklassen leker sammen med dem på skoleplana.

Mai/juni: Foreldremøte for høstens skolestartere.

Hele året: Nærbarnehagen benytter skolen sitt uteareal og gymsal.

Skolestart:

Vi satser på å gjøre møtet med skolen så positivt og tryggt som mulig. Derfor styrker vi 1. klasse med ekstra voksentetthet. I tillegg har fadderklassen gjennomført et fadderkurs som gjør at de er godt forberedt til å være sammen med 1. klasse. I løpet av første klasse spiser fadderne sammen med klassen, hjelper de med påkledning og har felles turer.

3.6 Skolevei

For å forebygge mobbing på skoleveien har kontaktlærerne jevnlig samtale med elevene om hvordan de skal oppføre seg på skoleveien. Temaet er også en del av mobbeundersøkelsen. Vi har ingen vaktordning langs skoleveien.

3.7 Skolens inne og uteareal

Elevene har klasserom på ulike etasjer. 1. og 2. trinn er samlet i 1. etasje. 3., 4. og 5. trinn er samlet i 2. etasje. 6. og 7. trinn er samlet i egen seksjon over administrasjonen. 1. trinn har eget toalett i tilknytning til klasserommene.

Skolegården er inndelt i ulike aktivitetssoner. 1. klasse har eget område. Elevrådet lager forslag til fordeling av fotballbane, bunge, basketballbane, 6 -kanthuske, hundremeterskogen med mer. Elevrådet sin innflytelse mener vi bidrar til mindre mobbing og konflikter.

3.8 Overganger mellom barnehage /skole og mellom skoleslag

Overganger mellom barnehage /skole og mellom skoleslag skal oppleves som forutsigbart og trygt for elevene.

Det er utarbeidet egen overgangsplan mellom barnehage /skole. Planen har et sosialt aspekt et og språklig aspekt.

Det er også utarbeidet egen overgangsplan mellom grunnskolens barne- og ungdomstrinn.

4. Kontinuitet

Mål: Skolens arbeid med å forebygge, avdekke og stoppe mobbing foregår kontinuerlig.. Skolens ledelse skal tilrettelegge for at de ansatte får kompetanseutvikling innen temaet.

4.1 Ansvarskjede

Når mobbing oppdages blant elevene

Når mobbing oppdages, arbeides det direkte på individnivå. Bearbeiding på klassenivå vil kunne være nødvendig i ettertid.

Individnivå:

HVA	Reaksjon	Ansvar
Mobbing mistenkes eller oppdages.	Når mobbing oppdages, skal det reageres så raskt som mulig: *Størst mulig avklaring av situasjonen med hensyn til hva som er skjedd og hvem som er involvert *Melding til kontaktlærer og/eller ledelsen.	Den som oppdager mobbingen.
Møte med mobbeoffer	Kontaktlærer tar den første samtalen med mobbeofferet. Hvis dette ikke er mulig, overtar undervisningsinspektør eller ledelsen. Den som oppdaget mobbesituasjonen, bør være tilstede. Eleven skal alltid tas på alvor og må få snakket ut. Eleven får vite om den videre oppfølgingen.	Kontaktlærer. Skolens ledelse
Informasjon	Kontaktlærer har ansvaret for at ledelsen får nødvendig informasjon. Kontaktlærer har også ansvaret for at mobberens kontaktlærer blir informert. Kontaktlærer varsler foreldrene i samråd med skolens ledelse. Skolen og SFO innformerer hverandre i aktuelle saker. Ledelsen og/eller foresatte kan kontakte skolehelseteamet. (Les mer om tilbudet på skolen sin hjemmeside).	Kontaktlærer/ SFO personalet. Skolens ledelse sørger for vikar hvis nødvendig. Skolens helseteam som består av helsesøster, lege og fysioterapeut.
Samtale med mobber	Mobber skal alltid innkalles til samtale, alene uten mobbeoffer tilstede. I henhold til alvoret i situasjonen holdes samtalen med kontaktlærer eller skolens ledelse. Hvis det er flere mobbere, skal disse innkalles en og en umiddelbart etter hverandre. Skolen må tydelig markere at mobbing ikke er tillatt. I løpet av samtalen skal eleven få legge frem sitt syn. Forpliktende avtale om å	Kontaktlærer og skolens ledelse. Skolens helseteam

	forandre atferd inngås. Det avtales oppfølgingssamtale. Hjemmet varsles.	
Mulige sanksjoner ved mobbing	Det vises til Nordlandet barneskole sine trivselsregler, se hjemmeside. - alvorlig samtale med kontaktlærer eller en i skolens ledelse - melding hjem - oppfølgingsavtale over tid - utvisning for inntil en dag - overføring til annen klasse eller skole - kontakt med forebyggende tjeneste ved basisteamet, politistasjon og/eller barnevern	Kontaktlærer Skolens ledelse
Dokumentasjon og oppfølging.	Tiltak som igangsettes på både skole, klasse og individnivå, skal dokumenteres: Skolenivå: Arkivering av handlingsplaner og skoleregler. Klassenivå: Loggføring av elevsaker. Individnivå: Loggføring og saksbehandling i henhold til § 9a-3 i Opplæringsloven. Arkiveres i elevmappen.	Kontaktlærer Skolens ledelse

7. Håndtering av mobbing ”Voksne mot barn” ved skolen:

Individnivå:

HVA	Reaksjon	Ansvar
Mobbing mistenkes eller oppdages.	Når mobbing oppdages, skal det reageres så raskt som mulig: *Størst mulig avklaring av situasjonen med hensyn til hva som er skjedd og hvem som er involvert *Melding til kontaktlærer og/eller ledelsen.	Den som oppdager mobbingen.
Møte med mobbeoffer	Kontaktlærer tar den første samtalen med mobbeofferet. Hvis dette ikke er mulig, overtar ledelsen. Den som oppdaget mobbesituasjonen, bør være tilstede. Eleven skal alltid tas på alvor og må få snakket ut. Eleven får vite om den videre oppfølgingen.	Kontaktlærer Skolens ledelse Skolens helseteam
Informasjon	Kontaktlærer har ansvaret for at ledelsen får nødvendig informasjon. Skolen og SFO informerer hverandre i aktuelle saker.	Kontaktlærer Skolens ledelse sørger for vikar hvis nødvendig. SFO.
Samtale med mobber	Mobber skal alltid innkalles til samtale alene uten mobbeoffer tilstede Skolen skal tydelig markere at mobbing ikke er tillatt.	Skolens ledelse

	I løpet av samtalen skal den voksne få legge frem sitt syn. Forpliktende avtale om å forandre atferd inngås. Det avtales oppfølgingsamtale. Hjemmet til mobbeofferet varsles.	
Mulige sanksjoner ved mobbing	Det vises til skolen sine trivselsregler - se hjemmeside: <ul style="list-style-type: none"> - alvorlig samtale med skolens ledelse og / eller personalseksjonen i kommunen. - oppfølgingsavtale over tid 	Skolens ledelse Personal - seksjonen i kommunen
Dokumentasjon og oppfølging av elev- saker og voksne mot- barn - saker.	Tiltak som igangsettes på både skole, basisgruppe og individnivå skal dokumenteres: Skolenivå: Arkivering av handlingsplaner og skoleregler. Individnivå: Loggføring og saksbehandling i henhold til § 9a-3 i Opplæringsloven. Arkiveres i personalarkivet.	Skolens ledelse Personalseksjonen i kommunen.

Generelt må også læreren være bevisst på sin egen opptreden overfor klassen og dens elever. Læreren fungerer på mange måter og for mange elever som en ”modell” som de ser opp til og vil prøve å ta etter. Man kan ikke forvente at elevene skal være lojale mot læreren og klassereglene mot mobbing, hvis hun/han for eksempel kommer med sarkastiske og krenkende kommentarer overfor elevene eller oppleves som urettferdig. Elevene må selvfølgelig behandles med respekt og forståelse for deres individuelle egenart.

4.1 Faste tiltak i et årshjul

For å sikre kontinuitet i tiltak for å forebygge og avdekke mobbing, settes faste tiltak på skolen inn i en kalender over skoleåret.

Utdrag av aktivitetsskalender for Nordlandet barneskole:

Måned	Hva	Ansvar
August	<ul style="list-style-type: none"> • Lage klasseregler.(Henges tydelig i klasserommet). • Gjennomgå temaet ” Forebygging av mobbing via sosiale medier”. Få nettvettkurs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærer • Kontaktlærer

September	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseforeldremøter • Foreldrerådsmøte • Foreldremøte overgang b.hg/ skole • Høsttur • Zippy (kurs i sosial læreplan for lærere på 1.- 2.trinn) • Håndballturnering 4.- 7. trinn (håndball) • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærere • Rektor/FAU • Samarbeid 1. trinns lærere/ b.hg • Teamene • Ledelsen • Krø - ansvarlig / kontaktlærere/KHK • Kontaktlærer for elevrådet
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstund i forbindelse med FN dagen • Elevsamtaler • Foreldresamtaler • Observasjon dag i 1. trinn for ansatte i barnehagen • Zippy- oppfølgingskurs • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • 3. trinn • Kontaktlærere • Alle • Bhg / 1. trinn lærere • Ledelsen • Kontaktlærer for elevrådet
November	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldresamtaler fortsetter • Samlingsstund • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle/kontaktlærere • 5.trinn • Kontaktlærer for elevrådet
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Nissedag i Grani • Desemberlunsj • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • Småskoleteam • Mellomtrinnteam • Kontaktlærer for elevrådet
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsels/ mobbeundersøkelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstund • Vinteraktiviteter (skøytedag/skidag) • Elevråd • Lese/skriveuke 	<ul style="list-style-type: none"> • 2. trinn • Teamene • Kontaktlærer for elevrådet • Teamene

Mars	<ul style="list-style-type: none"> • 1. klasse besøker barnehagen • Elevsamtaler • Foreldresamtaler • Innskriving nye 1. trinns elever • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærere • Kontaktlærere • Alle/ kontaktlærere • Rektor/inspektør/ SFO – koordinator • Kontaktlærer for elevrådet
April	<ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstund • Elevsamtaler • Foreldresamtaler • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • 6.trinn • Alle • Kontaktlærere • Kontaktlærer for elevrådet
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Prøvetog til Bergan sykehjem • Prosjektuke med ”Åpen kveld” • Fadderkurs • Besøksdag nye 1. trinn • Foreldremøte for foresatte til ”nye” 1. trinn • Samlingsstund • Elevråd • Politiet sin idretts dag 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle • Alle/ FAU • 5.trinn • Nye 1. trinns lærere • Rektor/ inspektør/ Sfo leder • 1.trinn • Kontaktlærer for elevrådet • 7. trinn
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstund 7.trinn • Hospitere i barnehagen • Elevråd 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.trinn • Nye 1. trinn lærere. • Kontaktlærer for elevrådet

Ellers deltar vi i diverse turneringer, forestillinger og andre invitasjoner som varierer fra år til år.

4.2 Ansvarlig for gjennomgang og revisjon av planen

For å gjøre planen til et aktivt verktøy i organisasjonen, vil det være nødvendig med en årlig gjennomgang for å vurdere om planen fungerer tilfredsstillende eller om det er nødvendig med revisjon.

Planen evalueres av personalet hver vår. Plangruppa reviderer planen.

5. Vedlegg

Hos administrasjonen finnes informasjon om mobbing:

Opplæringsloven:

Kap 9a Elevenes skolemiljø.

Tilsyn fra fylkesmannen:

formål

-rettslige krav/ dokumentasjon

-kontrollspørsmål i forbindelse med forebyggende arbeid

-evaluering og vedlikehold av planen.

Sosial læreplan:

Elevansvar, fadderordning

Steg for steg

Mot mobbing

Årshjul

Felles ute -skoledager

Foreldrekontaktordning

Foreldrenes ansvar for godt elevmiljø

Plan for samarbeid hjem/ skole

Trivselsregler på Nordlandet barneskole

Mobbeundersøkelse

Elevsamtalen

Miljørettet helsevern

Veileder til forskrift om miljørettet helsevern

Informasjonshefte

Utviklingsplan

Skolen sine internettregler

Anbefalte nettsider fra elevrådet:

mobbing.dubestemmer.no, www.slettmeg.no, www.brukhue.com, www.ung.no,
www.udir.no.

Revidert 11.januar 2016 av plangruppa